II

(Πράξεις για την ισχύ των οποίων δεν απαιτείται δημοσίευση)

ΕΠΙΤΡΟΠΗ

ΑΠΟΦΑΣΗ ΤΗΣ ΕΠΙΤΡΟΠΗΣ

της 16ης Μαΐου 1984

σχετικά με την ενίσχυση που σχεδιάζει να χορηγήσει η ιταλική κυβέρνηση σε επιχείρηση κατασκευής κινητήρων και γεωργικών ελκυστήρων

(Το κείμενο στην ιταλική γλώσσα είναι το μόνο αυθεντικό)

(84/364/ΕΟΚ)

Η ΕΠΙΤΡΟΠΗ ΤΩΝ ΕΥΡΩΠΑΪΚΩΝ ΚΟΙΝΟΤΗΤΩΝ,

έχοντας υπόψη τη συνθήκη για την ίδρυση της Ευρωπαϊκής Οικονομικής Κοινότητας, και ιδίως το άρθρο 93 παράγραφος 2 πρώτο εδάφιο,

αφού έταξε στους ενδιαφερόμενους, σύμφωνα με τις διατάξεις του εν λόγω άρθρου, προθεσμία για να υποβάλουν τις παρατηρήσεις τους και έχοντας υπόψη τις παρατηρήσεις αυτές,

Εκτιμώντας ότι:

I

Με επιστολή της 6ης Σεπτεμβρίου 1983, η ιταλική κυβέρνηση κοινοποίησε στην Επιτροπή την πρόθεσή της να χορηγήσει την ενίσχυση που προβλέπεται στο νόμο αριθ. 675/77 σε επιχείρηση κινητήρων και γεωργικών ελκυστήρων.

Με την παροχή ενίσχυσης σε μια επιχείρηση, η ιταλική κυβέρνηση πρόκειται να συμβάλει, επ' ευκαιρία, ιδίως, της βιομηχανικής παραγωγής ενός νέου κινητήρα, στην εγκατάσταση ευέλικτης γραμμής παραγωγής. Το σχέδιο ενίσχυσης προβλέπει τη χρηματοδότηση των εξόδων εγκατάστασης, καθώς και την αγορά μηχανών με ψηφιακό έλεγχο και την αγορά εξοπλισμού.

Η νέα γραμμή παραγωγής, σε συνδυασμό με τις εγκαταστάσεις που διατηρούνται, θα πρέπει να προκαλέσει καθαρή αύξηση της ικανότητας παραγωγής κινητήρων της επιχείρησης. Η ικανότητα προσαρμογής της επιχείρησης στη ζήτηση της αγοράς που αναμένεται να προκύψει από την επένδυση, θα της επιτρέψει να μειώσει το κατώτατο όριο της γενικής αποδοτικότητάς της και, ως εκ τούτου, να ενισχύσει την ανταγωνιστική της θέση στην αγορά. Τα πλεονεκτήματα του νέου κινητήρα, κυρίως για τον χρήστη, εντάσσονται και αυτά στην προσπάθεια που αναλαμβάνουν οι επιχειρήσεις στο πεδίο του ανταγωνισμού σε επίπεδο έρευνας και ανάπτυξης και, στη συγκεκριμένη περίπτωση, θα έπρεπε να ευνοηθεί κατά προτεραιότητα η επιχείρηση που διοχετεύει στην αγορά το νέο προϊόν.

Το συνολικό κόστος της επένδυσης υπολογίζεται σε 46 344 εκατομμύρια Lit και θα μπορούσε να χορηγηθεί στο σχέδιο πενταετές δάνειο με επιδότηση επιτοκίου ύψους 8,4 % μέχρι ποσοστό 50 % της αξίας της επένδυσης.

Μετά από μία πρώτη εξέταση, η Επιτροπή θεώρησε ότι η ενίσχυση δεν πληροί τις προϋποθέσεις που προβλέπονται για την εφαρμογή του νόμου αριθ. 675/77, που εγκρίθηκαν από την Επιτροπή στις 18 Ιανουαρίου 1983.

Η Επιτροπή κίνησε τη διαδικασία που προβλέπεται στο άρθρο 93 παράγραφος 2 της συνθήκης ΕΟΚ, όσον αφορά τη σχεδιαζόμενη ενίσχυση και, με επιστολή της 23ης Δεκεμβρίου 1983, έθεσε προθεσμία στην ιταλική κυβέρνηση προς υποβολή των παραρτηρήσεών της.

II

Με επιστολή της 9ης Φεβρουαρίου 1984, η ιταλική κυβέρνηση απάντησε στην επιστολή της Επιτροπής βάσει του άρθρου 93 παράγραφος 2 της συνθήκης ΕΟΚ, τονίζοντας ότι το σχέδιο είναι σύμφωνο με τις αρχές του οριστικοποιημένου προγράμματος που καθόρισε η Διυπουργική Επιτροπή για τη Βιομηχανική Πολιτική (CIPI). Το πρόγραμμα, με την ικανότητα προσαρμογής που προσδίδει στην παραγωγή, έχει σημαντικά πλεονεκτήματα, ιδίως για τη γενική αποδοτικότητα της επιχείρησης και τις συνθήκες εργασίας. Το νέο προϊόν παρουσιάζει σειρά βελτιώσεων για τους χρήστες και το σχέδιο

αποτελεί ιδιαίτερη επενδυτική προσπάθεια για την επιχείρηση.

Στα πλαίσια των διαβουλεύσεων με τους ενδιαφερόμενους, οι κυβερνήσεις δύο κρατών μελών ανέφεραν ότι η προβλεπόμενη ενίσχυση θα επηρέαζε τις συναλλαγές μεταξύ των κρατών μελών και θα μπορούσε, σε μία αγορά που αποτελεί αντικείμενο συναλλαγών και έχει χαμηλό δείκτη ανάπτυξης, να νοθεύσει τον ανταγωνισμό εις βάρος των ίδιων των παραγωγών τους.

Από τις παρατηρήσεις που υπέβαλαν μια επαγγελματική ένωση και τέσσερις επιχειρήσεις της αγοράς, προκύπτει ότι η ενίσχυση είναι δυνατόν να νοθεύσει την ομαλή διεξαγωγή του ανταγωνισμού σε μία αγορά όπου οι τιμές προσφοράς αποτελούν αποφασιστικό παράγοντα για τη διεξαγωγή του ανταγωνισμού. Η ενίσχυση στις επενδύσεις θα απήλλασσε τη δικαιούχο επιχείρηση από το να ενσωματώσει στην τελική τιμή αγοράς το σύνολο των κανονικών εξόδων. Η κατάσταση αυτή θα αποτελούσε απαράδεκτη νόθευση του ανταγωνισμού.

Η ιταλική κυβέρνηση επιβεβαίωσε τον ανταγωνιστικό χαρακτήρα της αγοράς αυτής και το γεγονός ότι η αγορά αυτή βρίσκεται σε στασιμότητα. Η παραγωγή κινητήρων της επιχείρησης μειώθηκε κατά 40 % περίπου μεταξύ 1980 και 1983. Το 1982, το τμήμα της παραγωγής ελκυστήρων της επιχείρησης που πωλήθηκε εκτός της Κοινότητας κάλυπτε ποσοστό 75 %, από το οποίο το 33 % πωλήθηκε στα άλλα κράτη μέλη. Η επιχείρηση διοχετεύει επίσης στην κοινοτική, ιδίως, αγορά κινητήρες για βιομηχανική χρήση. Η παραγωγή κινητήρων και ελκυστήρων της δικαιούχου επιχείρησης ανταγωνίζεται άμεσα τις παραγωγές άλλων επιχειρήσεων της Κοινότητας και, σε επίπεδο κρατών μελών, πραγματοποιούνται συναλλαγές για τα προϊόντα αυτά.

III

Η νέα επένδυση θα οδηγήσει σε σταθεροποίηση της γενικής ανταγωνιστικής θέσης της επιχείρησης στην αγορά όχι μόνον κινητήρων αλλά επίσης και γεωργικών ελκυστήρων, η παραγωγή των οποίων συμπεριλαμβάνει τμήμα της παραγωγής σε κινητήρες.

Το υπό εξέταση ιταλικό σχέδιο περιλαμβάνει επένδυση προσαρμοσμένη στην εξέλιξη της επιχείρησης και της αγοράς και εν πάση περιπτώσει, η επιχείρηση αυτή ενδιαφέρεται για την πραγματοποίησή του για να μπορεί τουλάχιστον να διατηρεί την ανταγωνιστική της θέση ως προς την εξέλιξη της ζήτησης στην αγορά.

Η σχεδιαζόμενη από την ιταλική κυβέρνηση ενίσχυση μπορεί, συνεπώς, να επηρεάζει τις συνάλλαγές μεταξύ των κρατών μελών και να νοθεύει ή να απειλεί να νοθεύσει τον ανταγωνισμό, υπό την έννοια του άρθρου 92 παράγραφος 1 της συνθήκης ΕΟΚ, ευνοώντας την εν λόγω επιχείρηση ή την παραγωγή της.

Το άρθρο 92 παράγραφος 1 της συνθήκης ΕΟΚ ορίζει ότι οι ενισχύσεις που πληρούν τις προϋποθέσεις που περιλαμβάνονται στο άρθρο αυτό είναι ασυμβίβαστες με την κοινή αγορά. Οι παρεκκλίσεις από το ασυμβίβαστο, που προβλέπονται στο άρθρο 92 παράγραφος 3 της συνθήκης ΕΟΚ, προσδιορίζουν τους στόχους που εξυπηρετούν το κοινοτικό συμφέρον και όχι αποκλειστικά το συμφέρον του δικαιούχου της ενίσχυσης. Οι παρεκκλίσεις αυτές πρέπει να ερμηνεύονται στενά κατά την εξέταση κάθε προγράμματος τομεακής ή περιφερειακής ενίσχυσης, ή κάθε ανεξάρτητης περίπτωσης εφαρμογής καθεστώτων γενικών ενισχύσεων και, ειδικότερα, δεν εφαρμόζονται παρά μόνο στην περίπτωση που η Επιτροπή είναι δυνατό να σχηματίσει την πεποίθηση ότι, χωρίς την ενίσχυση, η λειτουργία των δυνάμεων της αγοράς δεν θα επέτρεπε στις δικαιούχες επιχειρήσεις να συμπεριφέρονται με τρόπο που θα συνέβαλε στην επίτευξη ενός από τους στόχους που επιδιώκουν οι παρεκκλίσεις αυτές.

Η χορήγηση του ωφελήματος των εν λόγω παρεκκλίσεων στις ενισχύσεις για τις οποίες δεν προσφέρεται ανάλογο αντιστάθμισμα θα είχε σαν αποτέλεσμα να επηρεαστούν οι συναλλαγές μεταξύ των κρατών μελών και να νοθευτεί ο ανταγωνισμός, χωρίς αυτό να δικαιολογείται από το κοινοτικό συμφέρον, ενώ παράλληλα θα ισοδυναμούσε με την παραχώρηση αδικαιολόγητων πλεονεκτημάτων σε ορισμένα κράτη μέλη.

Η Επιτροπή όταν εφαρμόζει τις ανωτέρω αρχές, κατά την εξέταση κάθε συγκεκριμένης περίπτωσης που υπάγεται σε καθεστώτα γενικών ενισχύσεων, πρέπει να εξακριβώσει εάν, εκ μέρους της δικαιούχου επιχείρησης, παρέχεται αντιστάθμισμα που δικαιολογεί τη χορήγηση της ενίσχυσης, υπό την εικόνα ότι η ενίσχυση είναι αναγκαία για την πραγματοποίηση ενός από τους στόχους που αναφέρονται στο άρθρο 92 παράγραφος 3 της συνθήκης ΕΟΚ. Όταν αυτό δε μπορεί να αποδειχτεί, και ιδίως αν η προτεινόμενη επένδυση έχει, εν πάση περιπτώσει, πραγματοποιηθεί, είναι προφανές ότι η ενίσχυση δεν συμβάλλει στην πραγματοποίηση των στόχων που εξυπηρετούν οι παρεκκλίσεις, αλλά συμβάλλει στην αύξηση της οικονομικής ισχύος της εν λόγω επιχείρησης.

Στη συγκεκριμένη περίπτωση, δεν έχει παρασχεθεί τέτοιου είδους αντιστάθμισμα εκ μέρους της δικαιούχου επιχείρησης.

Πράγματι, η ιταλική κυβέρνηση δεν μπόρεσε να δώσει και η Επιτροπή δεν μπόρεσε να βρει καμία αιτιολογία με βάση την οποία να είναι σε θέση να σχηματίσει την πεποίθηση ότι η εν λόγω ενίσχυση πληροί τις προϋποθέσεις που απαιτούνται για την εφαρμογή μιας από τις παρεκκλίσεις που προβλέπονται στο άρθρο 92 παράγραφος 3 της συνθήκης ΕΟΚ.

Όσον αφορά τις παρεκκλίσεις που προβλέπονται στο άρθρο 92 παράγραφος 3 στοιχεία α) και γ) της συνθήκης ΕΟΚ σχετικά με τις ενισχύσεις που προορίζονται να ευνοήσουν ή να διευκολύνουν την ανάπτυξη ορισμένων περιοχών, πρέπει να θεωρηθεί ότι η περιοχή Treviglio δεν είναι περιοχή στην οποία το βιοτικό επίπεδο είναι «ασυνήθως χαμηλό» ή στην οποία επικρατεί «σοβαρή υποαπασχόληση» κατά την έννοια της παρέκκλισης που περιλαμβάνεται στο στοιχείο α). Όσον αφορά την

παρέκκλιση του στοιχείου γ), η ιταλική κυβέρνηση δεν περιέλαβε την εν λόγω περιοχή στον κατάλογο των περιοχών όπου υπάρχει ανάγκη να καταβληθεί ιδιαίτερη προσπάθεια περιφερειακής ανάπτυξης.

Όσον αφορά τις παρεκκλίσεις που περιλαμβάνονται στο άρθρο 92 παράγραφος 3 στοιχείο β) της συνθήκης ΕΟΚ, η λειτουργία των δυνάμεων της αγοράς θα καταστήσει, εν πάση περιπτώσει, αναγκαία την πραγματοποίηση επενδύσεων. Εξάλλου, η εν λόγω επένδυση δεν μπορεί να χαρακτηρισθεί ως σχέδιο «κοινού ευρωπαϊκού ενδιαφέροντος» ή ως σχέδιο ικανό να άρει «σοβαρή διαταραχή της οικονομίας» κράτους μέλους η προώθηση του οποίου να δικαιολογεί παρέκκλιση, βάσει του άρθρου 92 παράγραφος 3 στοιχείο β) της συνθήκης ΕΟΚ, από το ασυμβίβαστο των ενισχύσεων που προβλέπονται στο άρθρο 92 παράγραφος 1 της συνθήκης ΕΟΚ.

Τέλος, όσον αφορά την παρέκκλιση του άρθρου 92 παράγραφος 3 στοιχείο γ) της συνθήκης ΕΟΚ, για τις «ενισχύσεις για την προώθηση της ανάπτυξης ορισμένων οικονομικών δραστηριοτήτων», η εξέταση της κατάστασης στην οποία βρίσκεται ο τομέας υποδηλώνει την ύπαρξη πλεονάζουσας παραγωγικής ικανότητας που οφείλεται στη δυσμενή εξέλιξη της ζήτησης. Η σχεδιαζόμενη ενίσχυση θα χορηγηθεί σε επένδυση μερικής αντικατάστασης μιας παλαιάς αλυσσίδας παραγωγής από μια ευέλικτη εγκατάσταση παραγωγής, και ότι, σε συνδυασμό με το τμήμα των εγκαταστάσεων που διατηρούνται, το σχέδιο θα έπρεπε πράγματι να οδηγήσει σε καθαρή αύξηση της παραγωγικής ικανότητας της επιχείρησης ακόμα και αν αυτό δεν αποτελεί τον κύριο στόχο του σχεδίου.

Η επένδυση θα συμβάλει εξάλλου στη βελτίωση της γενικής αποδοτικότητας της επιχείρησης μέσω της προσαρμογής της παραγωγής της στην αγορά. Συνεπώς, το μέτρο αυτό φαίνεται ότι πρέπει να συμπεριληφθεί στον τομέα της κανονικής διαχείρισης των επιχειρήσεων και η χορήγηση της ενίσχυσης θα συνεπαγόταν παραχώρηση πλεονεκτήματος στην επιχείρηση για μια επένδυση την οποία, υπό την πίεση της αγοράς, οι ανταγωνιστές της πρέπει να πραγματοποιήσουν χωρίς ενίσχυση. Η σημαντική προσπάθεια που ενδέχεται να αντιπροσωπεύει το σχέδιο για την επιχείρηση δεν μπορεί να μεταβάλει την εκτίμηση του σχεδίου όσον αφορά τη φύση και τα πιθανά αποτελέσματά του επί της αγοράς και των ανταγωνιστών της. Εξάλλου, τα εγγενή χαρακτηριστικά του νέου κινητήρα, στο βαθμό που συμμετέχει στην προσπάθεια που έχουν αναλάβει οι επιχειρήσεις στο πεδίο του ανταγωνισμού σε επίπεδο έρευνας και ανάπτυξης, δεν μπορούν να αποτελέσουν από μόνα τους αντισταθμιστικό στοιχείο που να αρκεί για τη σχεδιαζόμενη επένδυση της παραγωγής.

Συνεπώς, εφόσον η ενίσχυση δεν παρουσιάζει κανένα όφελος προς το συμφέρον της Κοινότητας και εφόσον πρόκειται να εφαρμοστεί σε τομέα που χαρακτηρίζεται από έντονο ανταγωνισμό ακόμα και μέσα στην Κοινότητα, είναι δυνατό να επηρεάσει τις συναλλαγές μεταξύ κρατών μελών σε βαθμό αντίθετο προς το κοινό συμφέρον. Συνεπώς, η Επιτροπή δεν θα είχε κανένα λόγο να παρεκκλίνει, στη συγκεκριμένη περίπτωση, από την αρχή του ασυμβίβαστου των ενισχύσεων με την κοινή αγορά, εξαιρώντας την εν λόγω ενίσχυση με βάση το άρθρο 92 παράγραφος 3 στοιχείο γ) της συνθήκης ΕΟΚ.

Συνάγεται λοιπόν ότι το ανωτέρω σχέδιο ενίσχυσης της ιταλικής κυβέρνησης δεν πληροί τις προϋποθέσεις που είναι απαραίτητες για να εφαρμοστεί μια από τις παρεκκλίσεις που προβλέπονται στο άθρο 92 παράγραφος 3 της συνθήκης ΕΟΚ,

ΕΞΕΔΩΣΕ ΤΗΝ ΠΑΡΟΥΣΑ ΑΠΟΦΑΣΗ:

Άρθρο 1

Η ενίσχυση που σχεδιάζει να χορηγήσει η ιταλική κυβέρνηση σε επιχείρηση κατασκευής κινητήρων και γεωργικών ελκυστήρων που βρίσκεται στο Treviglio και η οποία κοινοποιήθηκε στην Επιτροπή με επιστολή της 6ης Σεπτεμβρίου 1983 δεν συμβιβάζεται με την κοινή αγορά κατά την έννοια του άρθρου 92 της συνθήκης ΕΟΚ και, συνεπώς, δεν μπορεί να χορηγηθεί.

Άρθρο 2

Η ιταλική κυβέρνηση θα ενημερώσει την Επιτροπή, μέσα σε δύο μήνες από την κοινοποίηση της παρούσας απόφασης, σχετικά με τα μέτρα που έλαβε προς συμμόρφωση με την παρούσα απόφαση.

Άρθρο 3

Η παρούσα απόφαση απευθύνεται στην Ιταλική Δημοκρατία.

Βρυξέλλες, 16 Μαΐου 1984.

Για την Επιτροπή

Frans ANDRIESSEN

Μέλος της Επιτροπής